

Swobodnje podaty wobsah rozprawy ruskeho putnika

Dokelž njejedna so tu wo někajku wunamakanu stawiznu, ale wo woprawdźite žiwjenje, mje tuta stawizna hižo cyle lěta přewodža a jima. Na kóncu swojeje rozprawy powěda putnik swojemu spowědnikej wo svojim žiwjenju. Chcu tuž tutón wotrězk dopředka wzac, zo bychmy wědzeli, kajki čłowjek wón je.

Takle wón powěda: „Sym z Orjelskeho gowernementa. Mojej staršej zemrěštaj, hdyž běch ja dvě lěće a mój bratr džesać. Džěd naju přiwwa. Wón bě dobry a nic chudy. Měješe hospodu při dróze. Rady ludžo k njemu přichadźachu. Mój bratr bě jara hibićiwý pachol. Dundaše po wsy. Ja pak sydach pola džěda. Hromadže chodźachmy kemši. Džěd čitaše doma z biblije, z teje kotruž hišće tu mam. Mój bratr pak bě worakawy a poča pić. Hdyž běch džesać lět, ležachmój raz hromadže na kachlach. Wón pak mje dele storči. Wot toho časa njemóžu swoju lěwu ruku hižo trjebać. Wona je zeschnyła. Džěd spózna, zo njebudu móc na polu džělać. Tuž nawuču mje čitać a to runje z tuteje biblije. Hdyž jeho wóčce wošlabnyštej, to ja jemu předčitach. Druhdy přenocowaše pola džěda hamtski pisar. Tón mje tež pisać nawuču. Džěd so z toho wjeseleše.

Tola bórže zemrě wowka a džěd kazaše mi, zo mam so woženić, dokelž trjebachmy hospoz. Z mojim bratrom njemóžeše ličić. Tón bě so piću podať.

Wupytachu mi njewjestu, pěknú, ale staršu hač ja. Po tym tež džěd zemrě. Bratr mi zawidžeše, zo sym wšo po džědže namrěť. Jónu w nocy so do domu zadoby, pokradny wšě pjenjezy a zapali domske. Mój ze žonu to hakle pytnychmój, hdyž bě so woheń hižo rozšěriť. Hrabnych bibliju, kotruž stajnje pod hłowakom chowam a wučeknychmój tak płomjenjam. Wšo naše wobsydstwo so spali. Mój bratr pak bě so zhubiť. Pozdžišo je so něhdže wupěrať, zo je wón to byť, kiž je naju domske zapaliť. Moja žona pak bě wušikna w ručnym džěle.

Wona předžeše a tkaješe a móžachmy sej zaso skromnu chěžku natwarić. Ja wšak ze swojej wuschnytej ruku pomhać njemóžach. Tuž čitach žonje při džěle z biblije. Wo nutrym modlenju pak njemějach zdaća. Plapotachmój naju modlitwy a kłonjachmój so kaž štiťofaj. Po

dwěmaj lětomaj moja žona njenadžicy schorje a zemrě. Što dyrbjach ja zbrašeny nětko činić? Nimo toho styskaše so mi za mojej žonu. Hdyžkuli do chěžki zastupich, ze styskom plakach. Tuž předach chěžku, drastu a wšo druge darich prošerjam a podach so jako putnik do Kijewa. Mjeztym je so třinaće lět minyło.“

Tak bě to putnik spowědnikej rozprawjał. A spowědnik so jeho woprašo: „Kak stary da sy?“ „Ja sym třiatřiceći lět“, wón wotmołwi. „Potajkim tak stary kaž Jězus“, tamny praji.

A nětko rozprawa putnika po rjedže:

Rozprawa putnika započnje so z tym, zo je raz na Božej mši słyšał słowa swjateho Pawoła: „Modlće so bjez přestaća!“ (Ef 6,18 1 Tim 2,8)

Wón sej nětko mysleše: Kak da dyrbi to być. Čłowjek dyrbi tola tež džělać, jěsć a spać.

Tohodla sej předewza, wot města k městu putnikować a na dobrych předarjow słyšać, zo by te słowo zrozumil. Wotmołwy, kiž dósta, běchu wšelakore. Něchtó praješe, zo njesměš to po słowje brać, druhi mjenješe, zo je to duchownje mjenjene. Skónčnje jemu něchtó praji: To dyrbi ći Swjaty Duch zjewić. Ale wšo to njebě wotmołwa na horcu žadosć putnika, po tutym bibliskim słowje jednać.

Jónu dosćahny putnika na jeho puću starjec, po drasće móžeše być mnich. W rozmołwje z nim wuzna jemu putnik swoju žadosć a mnich jemu wotmołwi: „Mamy tu w bliskosći klóšter-samotarnju. Mamy někotrych dobrych a pobožnych „starjecow“ – (słowo „starjec“ woznamjenja w prawosławnej wěrje pobožny mnich a duchowny nawoda)“ Mnich přeproso potajkim putnika prajo, zo w klóštrje putnikow rady hospoduja. A jako ke klóštrej doběžeš taj, njepopřa sej putnik wotpočinka a poprosy mnicha, zo by jeho wučil, što modlenje bjez přestaća woznamjenja. A starjec jemu rozkládže: „Njepřestajne modlenje rěka: mjenować Jězusowe mjeno z ertom, rozumom a wutrobu. Ja modlu so takle: Knježe Jězu Chrysće, smiluj so. Hdyž budžeš so takle modlić, dožiwiš njewuprajny tróšć.“ Mnich pokaza jemu hišće knihu z mjenom „Philokalia“ a praji, zo je w njej tež wjele k tomu napisane. A čitaše: „Sydń so mjelčicy a pochil hłowu, zańdžel woči, předstaj sej, zo móžeš do svojich nutrin hladać a pósćel swoje mysle do wutroby. Potom modli so ‚Jězu Chrysće, smiluj so‘ – pak z ertom pak

w myslach. Móžeš ty to zrozumić, što to woznamjenja?“ A putnik znapřećiwi: „Haj, derje to rozumju a prošu će, zo by mje to spěšnje nawučil!“

Putnik zhoni tež, zo je štyri wjersty dale kubler, kiž pyta stražowarja swojeho zeleninoweho pola. Tam bu putnik přistajeny a měješe srjedz pola budku, w kotrejž smědžeše přebywać. Tak měješe přiležnosć, swojeho starjeca zaso raz wopytać a so pola njeho wuspowědać. Cyły tydžeň modleše so putnik porjadnje tutu Jězusowu modlitwu. Ale potom bě jemu to wobćežne, zdžěla wostudle, abo mysle jemu bóh wě hdže čekachu, abo wón sej wusny. Tuž doběža zaso swojemu starcej a wupowěda jemu wšo. Starjec pak jemu lubosćiwje wotmołwi: „Mój luby bratře, to je móc čemnoty a zła, kiž so ničeho na swěće tak njeboji, kaž nutrneho modlenja.“ Zaso wotewrě knihu “Philokalia”, nańdže tam wotpowědne městno a radžeše jemu, w tym padže so přewynć a stajnje swěrnje so dale tak modlić. Přepodawši jemu rózowc rjekny: „Wzmi tón rózowc a modli so při kóždej pačerce při zadychanju: Jězu Chrysće – a při wudychanju: smiluj so. Započń wšědnje z tři tysac modlitwami, a Bóh budže tebe podpěrać.“

Putnik poda so wjesoły na swoje džělo. Tři tysac króc so wšědnje tak modleše, byrnjež jemu to spočatnje ćežko bylo. Tole zdžěli wón swojemu starcecej, kiž jemu kazaše, wotnětka so wšědnje šěsć tysac króc modlić.

Poslušnje modleše so putnik wšitke dalše dny a pytny, zo so jemu jeho jazyk někak słomjany zdaše. Tež palc a pokazowak, haj samo ruka hač k łochćej jeho boleše. Ale we wutrobje začu wón tajku radosć, kaž ju do toho hišće nazhonił njebě. Starjec sam přińdže jeho wopytać, a jako zhoni, kak bě putnik z tutej modlitwu pokročował, so zradowa. Praji putnikej, zo je přez Božu hnadu tutu zamóžnosć docpěł.

Hdyž bě na kóncu lěca zeleninowe polo wotžnjate, njebě za putnika dlěše přebywanje móžne. Dósta wot swojeho bura dwaj rublej a dosć sucheho chléba na puć. W samsnym času zemrě tež stary mnich. Tuž poda so putnik zaso dale. Džělać džě njemóžeše. Wot džěćacych lět běše zbrašeny. Měješe zeschnytu pažu a ruku.

A spodziwnje: We wutrobje pytny, zo dyrbješe wšitkich ludźi, kotrychž zetka, lubo měć. A tež jemu samomu wopokazowachu ludžo česćownosć.

Rozmyslowaše, što drje by sej za tej dwaj rublej kupić móhł. Wjesele so dowě: Kupju sej tu knihu „Philokalia“, z kotrejež bě starjec jeho wučil. W jednym měsće nadeńdže knihownju, we nej tu knihu, ale knihownik njeda ze sobu wikować a nochcyše jemu ju pod třomi rublemi předać. Skónčnje jemu praji; „To dži tola k zwónkej. Tón ma tež tu knihu. Snano ci ju tuńšo předa.“ A woprawdže, zwońk jemu knihu, byrnjež hižo jara potrjebana była, za dwaj rublej předa. Zbožowny móžeše nětk dale putnikować, njeprěstajnje so modlo: „Knježe Jězuso, smiluj so!“ A jemu bu tak lochko wokoło wutroby. Njezačuwaše zymu a horcotu a běše starzecej džakowny, kiž jemu rozjasni, što to rěka „Modlće so bjez přestaća.“

2. kapitl

Putnikujo začu bórze wulku žadosć, wjace chwile měć k čitanju w swojej „Philokaliji“. Tuž putnikowaše často w nocy, zo by so wodnjo něhdže pod štomom do duchowneje lektury zanurić móhł. Jónu pak přińdže na někajku hłownu drohu. Hižo so ćmičkaše. Nadobo jeho njedočinkaj nadpadnyštaj. „Daj nam pjenjezy“, wonaj rjeještaj. „Putnicy maja přeco swoje brěmjeshko poľne pjenjez.“ Tamny praji: „Njenasadžuj so z nim.“ Dari putnika z něčim twjerdym na hłowu, zo wony do womory padny. Jako tón zaso k sebi přińdže, pytny, zo leži při puću, zo běštaj jemu bibliju a „Philokaliju“ rubiľoj, zo pak nejstaj jeho wupokaz pokradnyľoj. Tón měješe mjenujcy w čapce zašity. Hłowa jeho boleše, ale wjele bóle to, zo běštaj jemu jeho drohotnej knize pokradnyľoj.

Zrudženy nětko tři dny dale putnikowaše. Nawječor pak so wučerpany pod někajkim štomom zwjeze. A džiješe so jemu, zo je w stwě toho njeboh starjeca a zo jemu swoju nuzu wuskorži. Starjec jeho při tym powučil, zo ma spuščić wšu žadosć za zemskimi kubľami. Bóh chce jeho k duchownej dospołnosći wjesć. Tróštowaše pak jeho tež, zo budže bórze po jeho zrudobje. Wotućiwši začu putnik nowe mocy a poda so tróštowany dalše.

Njenadžicy zetka ducy po puću skupinu jatych, kiž pod komandom połkownika do někajkeho jastwa běžachu. Na boku kolony zezna wón teju njedočinkow, kotrajž běštaj jeho wurubiľoj. Hnydom padny na kolenje a prošeše jeju nutrnje wo tej pokradnjenej knize. Ale zľóštnikaj kazaštaj sej wot njeho za to rubl, jeli jemu přeradžitaj, hdže tej knize stej. Putnik zdychny, zo

sej rubl wot někoho požči, jeno zo jemu přeradžitaj, hdže tej knize stej. A zhoni, zo ma jich hejtman jej we wačokach kolony. Tuž putnik hnydom k hejtmanej přistupi a wo knize poprosy. „Što, ty móžeš bibliju čitać?“ „Haj, čitać móžu a samo pisać“, tón wotmołwi. Hejtman so jara spodziwa. Přeprosy putnika k přenocowanju na swojej etapje, wupyta z wačokow knize a wróci jej putnikej. Rozwjeseleny stłóci sej tón płakajo knize k wutrobje. Tuž praji hejtman: „Ty wěšće rady w bibliji čitaš?“ Wotpiny sej kapu a wučahny knižku ze swjatyimi scénjemi a praji: „Tež ja kóždy dzeń w swjatyach scénjach čitam.“

Nětko powědaše hejtman swoju stawiznu, kak bě k čitanju ewangelijow přišo: „Wot swojeje młodosće služach we wójsku. Běch tež pola svojich předstajenych woblubowany. Ale njezbožo chcyše, zo započach pić. Hdyž běch stróžby, běch najlepší oficěr. Jako pak počach pić, běch šěsć njeźel w pazorach djaboła. Tak přińdžech do kompanije arestantow, to rěka: do chłostanskeje kompanije. Jako to zhonich, sedžach wšón zmotany w kuće. Nadobo steješe přede mnu mnich, kiž za někajku cyrkej zběraše. Kóždy po svojich móžnosćach něšto dari. Nětko přistupi wón ke mni so prašejo; „Što da sy tak zrudny?“ Tuž jemu swoju nuzu wuskoržich. Mnich pak rjekny: „Mojemu bratřej je so runje tak zešlo. A wěš ty, što je jemu pomhało? Jeho spowědnik je jemu radžił, kóždy króc, hdyž so jemu wina zechce, najprjedy wotrězk ze Swjateho pisma čitać. Chce-li so jemu potom přeco hišće pić, da měł hišće dalši kapitl čitać. A ty njebudžeš wěrić: Pjatraće lět to nětko hižo je, zo alkohol hižo njepjeje. Radžu ci, čin runje tak.“ Ja pak prajach: „Kak dyrbi mi to pomhać? Nimo toho tu cyrkwinu słowjanšćinu prawje čitać njemóžu.“

Mnich pak wotmołwi: „Hačkuli njerozumiš, što čitaš, da so tola djaboł toho boji.“ Na druhi dzeń přinjese mi mnich tute swjate scénja, na čož položich je do kófra a so wo nje njejarach.

Po wěstym času pak so mi zaso wina zechcyše, wočinich kófer, zo bych sej z njeho pjenjezy wzał, a hlej, namakach knihu scénjow. Dopomnich so na słowa mnicha a započach čitać.

Dokelž to prawje njerozumjach, čitach hišće dalši kapitl. To hižo lěpje džěše. A nadobo zaklinča klinkačk, kiž k nócnemu měrej kazaše. Tuž njemóžach hižo z kaserny. Rano so mi

zaso wina chcyše, ale rjeknych sej: Hladaj, što to z tym čitanjom je. A woprawdže, chcyćiwosć mi zańdže.

Tak činjach to přeco. Woprawdže běch wuhojeny. Po třoch lětach přistajichu mje zaso jako oficěra. Mjeztym sym so zmandželił, a mój syn je tež hižo oficěr. Ale to sym sej slubił: Kóždy dzeń jedyn ewangelij přečitam, a tole činju hač do džensnišeho. A sym-li přemučny, da mi moja žona abo mój syn předčitataj.“ A hejtman wza sej swoju knihu a započa čitać.

Na druhe ranje so putnik zahe z hejtmanom rozžohnowa, hejtman dari jemu hišće něšto pjenjez. A poda so zaso na puć. Po někotrych wjerstach so dopomni, zo bě džě rubježnikomaj rubl slubił. Rozmyslowaše, hač drje je winowaty, tymaj paduchomaj slubjeny rubl dać. Ale dopomni so na słowo Jězusa: Lubuj swjeho njepřećela. Putnik spěchaše naspjet a zetka kolonu runje, jako so na přichodnu etapu hotowaše, a poda rubježnikomaj rubl.

Nětko putnikowaše dale, zbožowny, zo móže zaso w swojej „Philokaliji“ čitać.

Za wěsty čas, jako bě tójšto dnjow putnikował, bjeztoho zo by něhdže wjesku abo sydliščo wuhladał, wuńdže jemu suchi chléb, a mysleše sej, zo dyrbi z hłodom wumrěć. Tři dny bě hižo po puću, bjez toho, zo by něšto jědl. Tu nadobo přihna so pos k njemu a šmóraše so jemu wokoło nohow. Bohu džak, tak mysleše, tón je skludny. Snano budže tu blisko něhdže wjeska abo pastyr ze stadłom. Jako pak pos pytny, zo ničo njedóstanje, běžeše zaso do lěsa. Putnik chwataše za nim, a nadobo steješe muž před nim. Postrowištaj so a muž poskići putnikej hnydom chléb a wodu. Hdyž bě tón zaso mocow dosć nabył, powědaše jemu cuzy swoju stawiznu.

Měnješe, zo tu lěs stražuje. Ale po žnjach budže wšón lěs podrězany. Potom njebudže tu za njeho hižo městna, a budže tež pućować dyrbjeć. Dale powědaše: „Běch w swojej wjesce barbjer płatow. Při tym často někoho zjebach. Hdys a hdys so wožlokach. W bijeńcach běch přeco pódla. W našej wjesce pak bydleše tajki spěwar psalmow. Tón chodžeše ludžom a za mało pjenjez jim ze swojeje knihi spěwaše. Tak chodžeše tež ke mni. Dach jemu džesać kopjejkow a wón spěwaše, ja pak móžach při tym dale džělać. Nětko bě w tej jeho knize tež napisane, kak so na sudnym dnju hrěšnikam zeńdže. Kak budu krjudowani, kak so we

wohenju pala a kak jich čerwje zežeru. Tuž wudyri we mni strach, što ze mnu budže.

Myslach sej, zo móht snano tola swoju dušu wuchować. Tohodla podach so tu do samoty.

Posću a modlu so. Snano Bóh mi moje hrěchi woda, jelizo Boha scyła je. W nocy hižo stawam, zo bych so modlił. Chodžu-li po lěsu, nošu stajnje pokutne rječazy na nahim čele, kiž waža na dwaj pudaj (to je třiceći kilow), palenc njebiju a wo žony hišće ženje rodził njejsym.“

Putnik wšón rozhnuty na tu stawiznu posłuchaše. Skónčnje jemu radžeše: „Jeli ty jenož z bojosće před Bohom pokućiš, potom móžeš so napinać, kažkuli chceš. Bóh jenož chce, zo by so ty z lubosću k njemu wobroćiš, a z luteje hnady će Bóh wumóži.“ A wón rozkládže jemu, kak móže so Jězusowu modlitwu stajnje modlić. Lěsny stražnik poskići putnikej, zo by tola wostał, doniž tu lěsa hižo njebudže. W bliskosći je prózdneńca, hdžež by był před deščikom škitany, a chléb přinjesu jemu kóždy tydžeń wjesnjenjo z wokoliny. Tón derje woběmaj dosaha.

Zbožowny tuž putnik poskitk přiija a wosta tam cyłe lěčo. Studowaše wjele w swojej „Philokaliji“, ale pytny tež, zo je za njeho mnoho njezrozumliwe. Dowěri pak tež Bohu, zo budže jeho, hdyž budže trjeba, tež powučić. Jónu w nocy dźiješe so jemu zaso, zo je pola swojeho duchowneho nawody. A jemu bě, kaž by sam swoju knihu woćinił a starjecej pokazał, što to njerozumí. A tón jemu rozkládže, kak ma nětko, hdyž wobkneži ertnje Jězusowu modlitwu, na swoju wutrobu sluchać. Tak kaž wona bije njech w myslach so modli: Knježe Jězuso, smiluj so. Wotućiwiši to hnydom spyta a zwučowaše nětko wobstajnje. Bórze jemu bě, hdyž rano wotući, jako by so cyłu nóc modlił. Wulka zbožownosć jeho wobja. Tak wosta w lěsu, doniž so mužojo njenawalichu, zo bychu w lěsu štomy puščeli. Rozžohnowa so ze swojim susodom a putnikowaše dale.

Jónu w nalěcu přenocowaše putnik w jednej wjesce pola duchowneho. Wosta tam tři nocy. W rozmołwje pytny duchowny, kak pobožneho muža ma za hosća. Tuž jeho poprosy, zo by tola wěsty čas we wsy wostał. Woni twarja runje nowu cyrkej a wón trjeba někoho, kiž by dźělaćerjow dohladował. Wón by móht w starej drjewjanej cyrkwičce sedžeć a tam jałmožnu za nowotwar zběrać. Tež cyle zadarmo to njeby trjebał činić. Skónčnje putnik do toho zwoli.

Ale bórze chodžachu k njemu ludžo, husto swoju nuzu wuskoržiwši abo wo radu so prašejo. Tuž putnik duchowneho poprosy, jemu tola zaso woměrje dale putnikować dać. Wón lubuje samotu a chce so dale swojej modlitwje wěnować. Měšnik so tuž tróšku zrudny z nim rozžohnowa.

Jónu, to bě w podnalěcu, zhoni putnik, zo je w zdalenosći třiceći wjerstow cyrkej. Bě džen do swjedženja Přizjewjenja Knjeza, w Ruskej je to Marije přizjewjenja. Kak rady by tola na tutym dnju Božu mšu wopytał a k swjatemu woprawjenju šoł. Chwataše cyły džen a nóc, zo by wjesku docpěl. Po puću dyrbješe rěčku přeprěčić. Tola wosrjedz rěki so lód přelama a putnik steješe hač k bjedram w lódzymnej wodze. Dóndze pak sčasom na Bože služby. Po nich poprosy zwónka, hač směl w nocy w chěžce při cyrkwi přebywać, w kotrejž wodnjo stražowar syda. Zwóńk jemu to dowoli, a putnik zbožowny cyłu nóc blisko Božeho domu wosta. Tola jako chcyše rano stanyć, jemu nadobo noze službu zapowědžištej. Njehladajo na to jeho zwóńk z cyrkwy wuhna. Z rukomaj lažo spyta so putnik z cyrkwy dóstać a wosta skónčnje při zachodze ležo. Ludžo ze spodziwanjom na njeho hladachu. Skónčnje přisydny su jedyn bur k njemu a praji: „Što mi daš, jeli će wuhuju?“ „Što móht ćí dać? Pjenjezy nimam, džělać njemóžu, mam zeschnytu ruku“, wotmołwi putnik. „A što maš we swoim wačoku?“ „To je biblija a jedna kniha, ‚Philokalija‘ wona rěka.“ „Što, ty móžeš čitać? A pisać tež?“ praji bur. „Tuž wostań při mni. Ty móžeš mojeho syna čitać a pisać nawučić. A ja spytam, što móht za tebe činić.“ Wón přiwjeze karu, zběhny mje na nju a dowjeze mje k sebi. Potom spyta ze wšelkimi přirodnymi srědkami mojej noze hojić. Bórze pytnych, zo so polěpša a za tydzeń móžach zaso běhać.“

Nětko wučese wón toho hólca, kiž tež pilnje wuknješe. Jako přeni tekst k pisanju wužiwaše wězo tu Jězusowu modlitwu. Wony hólčec džělaše wodnjo pola šosarja wulkeho kubła. Jako tón pytny, zo zamóže pisać, so jeho woprašaja, hdže je to nawuknył, a hólca jemu wo putniku powědaše. Na to přińdze šosar sam, zo by putnika widzał. Nańdze jeho, jakorunje w „Philokaliji“ čitaše. „Tutu knihu znaju, sym sej ju jónu wot našeho fararja požčił. Njechaš mi ju ty tež požčić?“ Ale putnik praji, zo ju dlěje hač jedyn džen parować nochce.

Tak dónďže k tomu, zo hdys a hdys pola šosarja powobjedowa a po tym z knihi čitaše. Jónu so sta, zo žonje šosarja rybjača kóstka w šiji tčacy wosta. Wšo napinanje bě podarmo. Njemóžachu jej pomhać a wona so daješe. Póslachu po lěkarja, kiž bydleše třiceći wjerstow zdaleny. Putnik podžakowa so, zwurazni, kak žel jemu je a woteńďže do swojeje komorki. W nocy so jemu džiješe, zo słyši swojeho starjeca prajić: „Druzy su ći pomhali, a ty nochceš pomhać?“ – „Ale kak da móht pomhać?“ so putnik wopraša. A zaso zasłyša samsny hlós: „Žona šosarja oliwowy wolij njeznjese. Hdyž jón hižo čucha, dyrbi wot so dawać. Dži k šosarjecom, praj, zo ma wón hlówu žony pozběhnyć, a ty lin jej lžicu wolija do huby, na čož budže wot so dawać.“ Wotućiwiš poda so putnik hnydom k šosarjej. Kazaše, zo měli žonje wolij dać. Šosar pak wěďžeše, zo wona to nihdy njesćini. Tuž liny žonje lžicu wolija do huby, na čož započa wona wot so dawać a krawa kóstka sobu ze šije wujěďže. Na to padny do hlubokeho spara. Narano džěše putnik znowa k šosarjej a wuhlada žonu woměrje čaj pić. Nětko přijěďže tež lěkar. Jako jemu wšo wupowědach, praji jeno, zo je sej přiroda sama pomhała.

Tónle podawk so spěšnje po cyłej wokolinje roznjese, tak zo ludžo z darami a próstwami k putnikej chodžachu myslo, zo je wón hojer a kuzłar. Tohodla njezwosta jemu ničo druhe, hač raz w nocy čeknyć a dale putnikować. Při tym dónďže do města Irkutska. Wopokaza relikwijam swjateho Innocenca česćownosć a chcyše zaso dale ćahnyć. Tu narěča jeho na droze překupc: „Sy ty putnik? Čehodla njejsy při mni hospodował?“ Přeprosey jeho do swojeje bohateje domjacnosće. Po tym, zo bě so putnika tróšku wuwoprašował, měnješe k njemu: „Ty by dyrbjał do Jerusalema putnikować. Tam hakle su swjatnicy!“ Ale putnik wotmołwi: „Hač do Odessy drje bych dóšoł. Ale přez morjo so přewjezc dać, za to nimam pjenjezy.“ – „Jeli chceš, bych ći te pjenjezy darił!“, praji překupc. Tu so putnik před nim poklakny. Překupc pak rěčeše: „Mam w Odessy syna, kiž wikuje z Konstantinopelom. Dam ći list za njeho sobu a wón će na swojej lóďzi hač do Konstantinopela sobu wozmjě. Wottam budže wón tebi dale do Jerusalema pomhać.“ Na kolenomaj klečo džakowaše so putnik swojemu dobroćelej. Wosta při nim hišće tři dny. Dósta slubjeny list a poda so nětk na puć do Odessy.

Runje, hdyž so městu bližeše, spózna putnik muža, kotrehož bě něhdy tež jako putnika zetkał. Postrowištaj so, a wony powědaše putnikej, zo je před třomi lětami přestał putnikować a nětk tu pola měšćana słuži. Zaslýšawši wot putnika, zo je po puću do Jerusalema, to zawoła: „Ně, kajka předwidźiwosć! Nan mojeho knjeza chce tež do Jerusalema, dokelž je to něhdy slubił. Tak móžetaj tola zhromadnje putnikować!“

„Ale ty tola wěš, zo ja stajnje jenož samlutki putnikuju. Nochcu žanu bjesadu!“ „To so njetrjebaš bojeć,“ wotmołwi muž. „Nan mojeho knjeza je hluchi. To móžeš wołać kaž chceš. Tež doma wón njerěči. Nimo toho chce mój knjez swojemu nanej konja a zapřah sobu dać, zo by jón w Odessy předał. Předstaj sej tola, cyle hluchi stary muž, a samoho na tajku wuprawu pósłać! Nimo toho změje pjenjezy a drohoćinki sobu. A ludžo su jemu to a tamne do Jerusalema sobu dali. Ty pak by swój wačok móhl sobu na wóz položiť a wamaj woběmaj by pomhane bylo.“ Tuž zwoli putnik do namjeta, wosta hišće tři dny pola wonych ludži a nastaji so potom na puć do Odessy.

Tu so rozprawa skónči. Nihdy drje njezhonimy, hač je so jemu putnikowanje do Jerusalema poradžilo. To wostawa potajkim potajnstwo, tak kaž mnohe wěcy abo podawki w čłowječim žiwjenju.

Wobsah swobodnje podała T. Kubašec